

Zdravotní zátěž vyvolaná rezistencí vůči antibiotikům

---

1. Každoročně umírá v přímém důsledku infekcí způsobených bakteriemi rezistentními vůči antibiotikům 33 000 osob. To zhruba odpovídá celkovému počtu cestujících ve více než 100 letadlech střední velikosti.

2. Zátěž evropské populace infekcemi, kterou způsobují bakterie rezistentní vůči antibiotikům, je srovnatelná se zátěží vyvolanou chřipkou, tuberkulózou a HIV/AIDS dohromady.

3. Mezi roky 2007 a 2015 došlo ke zvýšení zátěže u všech 16 zkoumaných bakterií rezistentních vůči antibiotikům:

- Počet úmrtí, která lze přičíst infekcím vyvolaným bakterií *Klebsiella pneumoniae* rezistentní vůči karbapenemům (skupině antibiotik poslední řady),
- se zvýšil šestinásobně. Jedná se o znepokojivý trend, neboť pokud nejsou zavedena vhodná opatření k prevenci a kontrole infekcí, tyto bakterie se mohou ve zdravotnických zařízeních snadno šířit.
- Počet úmrtí, která lze připsat infekcím způsobeným bakterií *Escherichia coli* rezistentní vůči třetí generaci cefalosporinů, vzrostl čtyřnásobně.

4. Ze 75 % je zátěž vyvolaná bakteriemi rezistentními vůči antibiotikům způsobená v Evropě infekcemi spojenými se zdravotní péčí. To lze minimalizovat vhodnými opatřeními k prevenci a kontrole infekcí a rovněž dohledem nad používáním antibiotik ve zdravotnických zařízeních.

5. Největší zátěž představují infekce způsobené bakterií *Escherichia coli* rezistentní vůči třetí generaci cefalosporinů, přičemž více než polovina těchto infekcí se vyskytuje v prostředí mimo zdravotnická zařízení (v běžné populaci, tzv. komunitní infekce). Opatření v oblasti dohledu nad používáním antibiotik zaměřená na předepisující lékaře v zařízeních primární péče, jakož i zásahy v oblasti prevence a kontroly infekcí jsou proto při snižování zátěže spojené s těmito infekcemi nezbytností.

6. Z 39 % je zátěž způsobena infekcemi vyvolanými bakteriemi rezistentními vůči antibiotikům poslední řady, jako jsou karbapenemy a kolistin.

7. Oproti roku 2007 se tento podíl zvýšil, což je zneklidňující, neboť tato antibiotika představují poslední dostupnou možnost léčby. Jakmile přestanou být účinná, je nesmírně obtížné nebo v některých případech zcela nemožné takové infekce vyléčit.

Tato klíčová sdělení vycházejí z článku zveřejněného dne 5. listopadu 2018 v měsíčníku The Lancet Infectious Diseases s názvem „Attributable deaths and disability-adjusted life-years caused by infections with antibiotic-resistant bacteria in the EU and the European Economic Area in 2015: a population-level modelling analysis“ (Atributivní mortalita a počet let života ztracených v důsledku nemoci z důvodu infekcí způsobených bakteriemi rezistentními vůči antibiotikům v EU a

Evropském hospodářském prostoru v roce 2015: modelová analýza na úrovni populace). Článek poskytuje zátěže pěti druhů infekcí způsobených bakteriemi rezistentními vůči antibiotikům (8 druhů bakterií, 16 kombinací bakterií rezistentních vůči antibiotikům), které ohrožovaly veřejné zdraví v zemích Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru (EU/EHP) v roce 2015, měřeno počtem případů, úmrtí způsobených těmito infekcemi a počtem let života ztracených v důsledku nemoci (ukazatel DALY). Hodnota jednoho DALY odpovídá jednomu ztracenému roku „zdravého“ života. Součet všech těchto ztracených let v celé populaci, neboli zátěže způsobené nemocemi, lze považovat za měřítko rozdílu mezi stávajícím zdravotním stavem populace a ideální zdravotní situací, kdy se celá populace dožívá pokročilého věku bez onemocnění a zdravotního postižení.